

digelse. Overfor den ærede Ordfører og hans Medforslagsstillere vil jeg sige: De Herrer svare dog i en kolossal Misforstaaelse med Hensyn til deres Forslag, naar de tro, at dermed er Alt bjerget. Ministeren kan med den største juridiske Berettigelse efter deres Forslag gaa hen og give Vikuben i Kjøbenhavn 2½ Million og Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn ligeledes 2½ Million og de øvrige 330 Sparekasser i Landet Intet; saa var Loven fyldestgjort. Jeg siger: Det er forfrækkeligt, at de Herrer ikke kunne se det; der staar jo aldeles Intet om, at alle Landets Sparekasser skulle understøttes, heller ikke at Understøttelsen skal fordeles forholdsvis, kun, at den skal gives til Sparekasser. Om end altsaa den ovennævnte Fordelingsmaade bliver fulgt, er Loven fyldestgjort, og de Herrer, som ere Repræsentanter for Landbefolkningen, tilfredsstillede. Det er en Markværdighed, men Andet staar der ikke i Loven. For mig er det imidlertid Hovedsagen at faae Loven ud, og derfor vil jeg rigtig nok haabe, at Ordet „Sparekasser“ bliver strøget, hvad mit første Vndringsforslag gaar ud paa. Naar dette bliver udstemt af det Vndringsforslag, som de Herrer have tilset, gaar det jo ud paa en Bemyndigelse til i Almindelighed at yde Laan. Dernæst har jeg stillet Forslag om, at Laanene skulle hidrage „til Løttelse af Omsætningsforholdene“. Det falder sammen med det af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds stillede Forslag. Det er jo ikke nødvendigt, at dette mit andet Vndringsforslag deler Skjæbne med mit første. Jeg er af den Mening, at hint bør vedtages, men der kan jo godt være Medlemmer, som ville stemme for det ene af dem uden at kunne slutte sig til det andet, thi man begrænser ganske vist Lovens Omfang ved at stemme for Forslaget under Nr. 4. Mit Forslag under Nr. 5 gaar ud paa, naar man ikke vil gaa yderligere end til en Bevilling af 5 Millioner, da ikke at indskrænke Understøttelsen til Sparekasser alene til Laan, saaledes at den ikke kan gives dem i nogen anden Stikelse, hvilket jeg dog godt kunde tænke mig var ønskeligt. Det er af den Grund, jeg har tilladt mig at stille Forslaget under Nr. 5, uden at jeg dog lægger videre Bøgt derpaa, men det er ganske sikkert, at det ikke falder fuldstændig sammen med Forslaget under Nr. 4. Det principale Forslag under Nr. 6 gaar ud paa det Samme som det ærede Medlems for Veile Amts 2den Valgfreds, medens det subsidiaire Forslag under samme Nummer gaar ud paa at indsatte i Loven et mindre Beløb, nemlig 8 Millioner i Stedet for 10. Med Hensyn til disse Beløb kunde jeg ønske, at den høitærede Finansminister, uagtet Sparekasserne ikke udtrykkelig optages i Loven, vilde anerkjende, at de bør tages i Berragning i Forhold til deres Midler ligesom i 1857, og jeg haaber, at han tillige anerkjender, at de nu sidde inde med langt større Kapitaler,

end de gjorde i 1857. Medens de saaledes i 1857 repræsenterede omtrent en Trediedel af Landets Kapitaler eller dog fik en Trediedel af det bevilgede Beløb, maa de nu paa Grund af den enorme Stigning af de i dem indsatte Midler efter en ligelig og retfærdig Fordeling faae et forholdsvis større Beløb i 1878, end de fik i 1859. Jeg ønsker altsaa, at den høitærede Minister vilde udtale, at, skjøndt han ikke vil have Sparekasserne ind i Loven, vilde de dog komme til at nyde Godt af Bevillingen ligesom alle andre Instituter og efter en rimelig Hensyntagen til deres Midlers Omfang. Jeg skal ligeledes, da den høitærede Minister synes at holde saa stærkt paa, at der skulde finde noget Lignende Sted som i 1857, gjøre ham opmærksom paa, at den Gang gjorde man noget Andet; nu vil man kun benytte Midler, der ligge ledige i Sparekasserne, medens man den Gang gjorde Laan. Naar man endvidere den Gang bevilgede 6 Millioner, og Forholdene have forandret sig siden den Tid, idet Bengemassen er meget forøget, og naar dernæst Krisen nu er langt almindeligere end den Gang, forekommer det mig, at alle disse Momenter tilsammen maa kunne gjøre den høitærede Minister tilbøielig til at gaa ud over de 5 Millioner, især da der jo ikke paalægges ham nogen Tvang til at bruge den større Sum, men kun gives ham en Bemyndigelse til at bruge den. Med Hensyn til mit sidste Forslag under Nr. 7 skal jeg bemærke, at jeg anser det for mere stemmende med den høitærede Ministers Udtalelser ved 2den Behandling end det Forslag, der er stillet af de ærede Hovedforslagsstillere. Iøvrigt ligger der ikke nogen reel Betydning deri. Jeg skal hermed foreløbig anbefale de stillede Vndringsforslag.

Berg: De Udtalelser, jeg fremsatte ved Sagens 2den Behandling om noget mere vidtgaaende Foranstaltninger i Anledning af de økonomiske Forhold, have herfen de ærede Hovedforslagsstillere eller andre ærede Medlemmer taget sig af, og jeg forstaar selvfølgelig, at en Udvikling deraf gennem Vndringsforslag og Debat nu vilde være temmelig frugtesløs; jeg har derfor — som jeg ogsaa den Gang yttrede — indskrænket mig til at henlede Opmærksomheden derpaa. Jeg kunde gjerne for mit Vedkommende anse mig for tilfredsstillet ved § 1, saaledes som den er affattet ved 2den Behandling, idet jeg ogsaa ønsker, at det skulde være omtrent 5 Millioner R., der blev givet Sparekasserne omkring i Landet. Men idet de ærede Hovedforslagsstillere gaa bort derfra, tror jeg, de begaa en Feil i to Henseender. Saa vidt jeg kan skjønne, blive de ikke i Stand til ad den Vej at faae Loven fremmet; det er en Feil, eller maafke det ikke er en Feil, det veed jeg ikke. Min anden Grund er denne, at jeg vedblivende fastholder, at de Herrer stille sig i Virkeligheden paa et meget ensidigt Standpunkt; jeg tror, de